

La cruïlla balear

El 22 de maig les Balears arriben a una cruïlla. Caldrà decidir entre retornar al projecte conservador o bé mantenir el 'tothom contra el PP'. Malgrat la importància del moment, els partits d'esquerra i nacionalistes es presenten més dividits que mai, cosa que podria donar la majoria absoluta al PP. Manquen dos mesos per a les eleccions. És poc temps, però en política no hi ha res fet fins que no ha passat.

Una legislatura infernal

La corrupció i la crisi han marcat la legislatura i marquen la recta final cap a les eleccions.

A les Balears les eleccions autonòmiques del 22 de maig s'encaren en un ambient de tensió política desconegut fins ara. Els escàndols de corrupció, per una banda, i la crisi econòmica, per una altra, han convertit la legislatura en un infern polític, i com no podia ser de cap més manera, també és infernal la recta final cap a les eleccions. Totes les previsions que feien analistes i polítics la tardor del 2007 han mudat completament. Res d'aleshores no és vàlid avui, quan falten setanta dies per a anar a les urnes. Per si no bastava la tensió domèstica, els dos mitjans de referència de la ultradreta, *La Gaceta* i *Intereconomía*, aterren a les Illes l'1 de març passat amb el clar objectiu de fer créixer encara més la tensió i afavorir electoralment la dreta.

Aterratge de la ultradreta. La capçalera diària impresa de la ultradreta espanyola, *La Gaceta*, té edició balear des de l'1 de març passat –Diada de les Illes–, dia en què també la televisió del mateix grup, *Intereconomía*, començava a col·laborar amb la televisió local mallorquina Canal 4. Les fonts

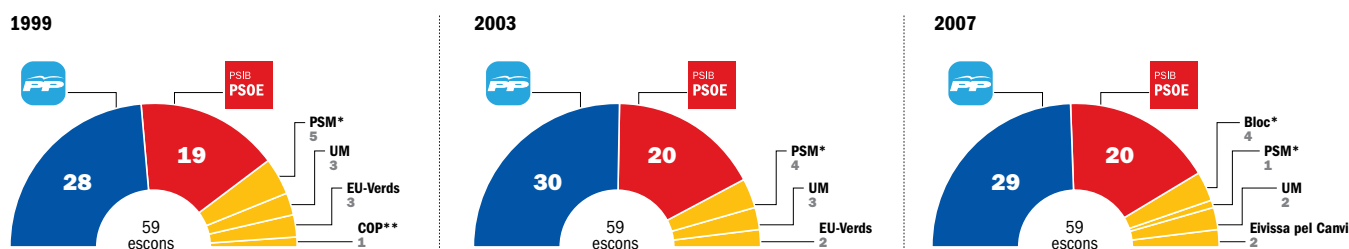
consultades per aquest setmanari en el món polític i empresarial periodístic illenc no dubten que l'operació és, si més no, tant política com empresarial. Les dues naus de la ultradreta aterren a les Balears amb l'objectiu d'introduir més tensió –és un element característic d'aquests mitjans d'agitació– que ajudi els conservadors a guanyar el poder. Ningú no dubta que en el cas que el PP obtengui la majoria absoluta, el grup empresarial d'aquests dos mitjans ultres s'endurà una porció del negoci publicitari i televisiu públic balear.

L'empresari que des de les Balears s'ha associat amb el grup ultradretà és Jacint Farrús, un català resident a Mallorca. Farrús aixecà un imperi mediàtic a partir de la producció televisiva i radiofònica per a IB3. Tant amb Jaume Matas com, després, amb Francesc Antich, va tenir una estreta relació personal amb els presidents de govern que li han facilitat el tracte amb IB3. Aquest empresari tan ben connectat amb el poder polític fou detingut per la policia, aviat farà un any, per implicació en un dels molts casos de presumpta corrupció relacionats amb Unió Mallorquina. Des d'aleshores és

encausat judicialment. Des d'aquell moment la seva relació amb el govern d'Antich mudà. A més, quan el militant d'UM Antoni Martorell abandonà la direcció general d'IB3, l'estiu passat, Farrús perdé el contacte a l'ens televisiu. Sense el paraigua polític, veié com el nou director de l'ens televisiu, Pedro Terrasa, denunciava el contracte que l'unia amb Farrús perquè aquest produís els informatius de la cadena. Ha perdut aquest negoci, amb una facturació de més de deu milions anuals. És en aquest context que s'ha aliat amb la ultradreta. Presumiblement, amb la intenció de fer negoci amb la televisió pública de bell nou si el PP guanya per majoria absoluta.

El Parlament balear en escons

(*): El 2007 el PSM es presentà només a Menorca amb les seves sigles. El 2003 i 1999 el nombre d'escons és la suma entre el PSM de Mallorca i el de Menorca. El 2007 el Bloc per Mallorca era format per PSM, EU, Verds i ERC.

(**): La Coordinadora d'Organitzacions Progressistes es presentava a Formentera.

El PSIB de Francesc Antich tot sol no pot vèncer el PP de José Ramón Bauzá. El dubte no és qui guanyarà les eleccions, sinó només si el PP tindrà majoria absoluta o no.

Però, a banda interessos econòmics evidents, l'operació també té una part de connexió política. Segons que han explicat a aquest setmanari fonts conegudes de les interioritats del PP balear, l'aterratge de la ultradreta de Madrid a Palma és recomanada per la direcció conservadora estatal. A través d'un vice-president del partit a les Balears, s'han fet els contactes per a trobar el soci nadiu, Farrús. Segons aquesta font, el PP espanyol té un interès molt gran que el progressisme i el nacionalisme perdin les Illes. Si el País Valencià i les Balears passen a mans d'un PP influenciat per la ultradreta anticatalanista es crearà un eix que dificultarà molt allò que aquest sector ideològic i polític considera la nociva influència catalana en aquests territoris.

Tensió. A banda de l'aterratge de la ultradreta, la tensió política en aquesta recta final cap a les eleccions ja és prou important. Els atacs i insults entre PSOE i PP sovintegen, les desconfiances entre antics socis, com ara PSM i UM, són la tònica dominant. Si fins aquí tot això pot ser considerat normal, ja no ho és tant quan s'arrebossa amb els escàndols per presumpta corrupció política que no han cessat durant la legislatura i que han afectat sobretot el PP i UM i –molt menys però també– el PSOE. Des del PP –i des de la direcció

anterior d'UM– s'ha criticat sovint la policia, la fiscalia i els jutges perquè, a parer seu, fan parts i quarts a l'hora d'investigar la corrupció: diuen que hi ha molta voluntat de fer mal polític a segons quins partits –PP i UM– i cap ni una a uns altres –PSOE. Sigui com sigui, les actuacions contra la corrupció han tesat les relacions entre els partits fins a límits mai no vists a les Balears.

Com pot influir la corrupció a les eleccions? Aquesta és la gran pregunta. Les Balears han sofert més escàndols i més encausats judicials relacionats amb la corrupció política que cap altra comunitat autònoma. I tanmateix les enquestes no pronostiquen que això tenguí cap efecte electoral. Caldrà esperar, però de moment l'única conseqüència política que hi ha a la vista és que creix la tensió electoral i que ha afectat les relacions entre partits.

L'estiu del 2007 el PP era un partit contra les cordes. El president, Jaume Matas, havia fugit, cosa que aixecà la veda per a les guerres internes, que no n'hi hagué solament una sinó unes quantes. I, a més, els dos anys següents l'enfilall de casos de corrupció que l'afectaven no paraven d'esclatar. Com és prou sabut, de resultes d'aquestes tensions internes fruit de la corrupció va ser elegit president José Ramón Bauzá, que ha fet bandera de la netedat

fins al punt d'impedir que ningú amb causa judicial oberta vagi a les llistes electorals. Increïblement, el PP, que pareixia a punt del KO fa tres anys i fins i tot només fa un any, ara, de la mà de Bauzá, es troba en situació d'obtenir la majoria absoluta. Un canvi espectacular. Produït per diversos factors, entre els quals la fidelitat de vot és el principal, però també la manera com ha evolucionat la legislatura per al govern.

Francesc Antich començà a governar el juliol del 2007 amb tot a favor seu. Amb un PP assetjat per la corrupció, amb bregues internes, sense poder important a les Balears ni tampoc a Madrid i amb el govern amic de Zapatero, que se suposava que ajudaria força, el futur pareixia esplendorós per als interessos socialistes, sobretot tenint en compte que tenia les presidències de tots els consells insulars, de l'Ajuntament de Palma i del govern. El cim del benestar polític socialista arriba a les eleccions espanyoles del 2008. Després de més de vint anys, el PSIB-PSOE tornava guanyar unes eleccions a les Balears. Els estratègs socialistes es fregaven les mans imaginant què podria passar a les eleccions autonòmiques del 2011.

Tanmateix, aquell estiu del 2008 tot es romp per al PSOE. La crisi econòmica, sempre negada, esclata amb

PSM-ENTESA NACIONALISTA

MIQUEL PAYERAS

EFE

Damunt aquestes línies, Biel Barceló (PSM), Josep Melià (Convergència per les Illes) i Jaume Font (Lliga Regionalista). A sota, el president Antich amb el ministre espanyol de Foment. L'actuació del govern amic de Zapateo perjudica electoralment el PSIB.

EL TEMPS

tota la intensitat durant l'estiu; durant la tardor, la desocupació comença a créixer com mai no s'havia vist; i, a partir d'aleshores, no hi ha cap notícia econòmica bona durant els dos anys i mig següents. El govern d'Antich es troba obligat a endeutar-se com mai per a satisfer a les necessitats de política social, els comptes propis quasi fan fallida, les recaptacions cauen en picat i finalment —enguany— ha hagut d'emetre 300 milions en bons. Les disponibilitats econòmiques han minvat considerable-

ment. Les promeses de finançament de Madrid en bona part no es compleixen. I, per si no n'hi havia prou, durant el 2009 comencen a sovintejar els casos de corrupció que afecten Unió Mallorquina, soci del PSOE i del Bloc. Un partit que, per causa de les bregues internes derivades de la corrupció, ha tingut quatre presidents entre el desembre del 2007 i el gener del 2010. La situació de tensió entre UM i els seus socis d'esquerra, PSOE i Bloc, a causa dels escàndols, creix sense aturall fins el

febrer del 2010, quan Francesc Antich expulsa UM del pacte, i per tant queda fora del govern i de les majories del Consell de Mallorca i de l'Ajuntament de Palma. Des d'aleshores els respectius governs —el balear, l'insular del Consell de Mallorca i el de l'ajuntament de la capital— estan en minoria davant de l'oposició —PP i UM— que els fa perdre votacions contínuament.

El desenvolupament de la legislatura, doncs, ha estat la més accidentada de totes les set viscudes d'ençà que s'inaugurà l'autonomia de les Balears, l'any 1983. I, per si no n'hi havia prou, a darrera hora, la tensió interna al PP va esclatar amb la sortida del carismàtic Jaume Font, que ha fundat la Lliga Regionalista Balear, amb la qual pareix decidit a presentar-se a les eleccions. Paral·lelament, Unió Mallorquina, afectada per l'enèsim cas de corrupció, es trobava arrossegada a una situació límit i la direcció del partit, al capdavant de nombrosos militants, creaven una nova força política: Convergència per les Illes.

Com afectarà tot plegat els resultats electorals? És una incògnita. L'única cosa certa és que mai no s'havia arribat a unes eleccions en unes circumstàncies tan especials.

Miquel Payeras